

Päivi Räsänen kd

Kirjallinen kysymys RSV-rokotteen sisällyttämisestä kansalliseen rokotusohjelmaan

Eduskunnan puhemiehelle

Respiratory Syncytial (RS) -virus on yleisin imeväisikäisten sairaalahoitoja aiheuttava virus. Suomessa 900—2 000 alle 1-vuotiaasta lasta joutuu vuosittain sairaalahoitoon RSV:n vuoksi, ja epidemiat kuormittavat talvisin lasten päivystyksiä ja sairaaloiden osastoja. Alle puolivuotiaan sairaalahoidon keskimääräinen kustannus on noin 4 600 euroa.

RSV-infektiota voidaan ehkäistä joko antamalla vastasyntyneelle pitkävaikutteinen vasta-aine tai rokottamalla odottava äiti raskausviikoilla 24—36, mikä suojaa lasta syntymästä alkaen. RSV-rokotetta ei kuitenkaan ole vielä sisällytetty kansalliseen rokotusohjelmaan. THL aloitti rokotteen ja vasta-aineen laajemman terveystaloustieteellisen arvioinnin syksyllä 2025, ja sen arvioidaan kestävän yli vuoden. Tämä tarkoittaa, että rokotteen sisällyttäminen ohjelmaan voisi tapahtua aikaisintaan vuonna 2027—2028.

Samaan aikaan muualla Pohjoismaissa edetään Suomea nopeammin. Norjassa suositus valmistui alle neljässä kuukaudessa, Tanskassa raskaana olevien rokotusohjelma on ollut käynnissä jo kaudesta 2025—2026, ja rokotuskattavuus on alkuvuonna 2026 noin 67 %. Ruotsin päätös on odotettavissa lähiaikoina. Euroopan lääkeviranomainen EMA on antanut myyntiluvan kolmelle RSV-rokotteelle ja kahdelle monoklonaaliselle RSV-vasta-aineelle.

Kansallista rokotusohjelmaa pitää kehittää tutkittuun tietoon perustuen ja terveystaloudellisia vaikutuksia huolellisesti arvioiden. Rokotteen arvioidaan olevan vasta-ainetta selvästi edullisempi vaihtoehto. Vuonna 2025 vasta-aineen kustannus oli listahinnoin 10,9 miljoonaa euroa, kun rokotteen kustannus olisi ollut noin 5,1 miljoonaa euroa. Arvioiden mukaan rokotteeseen siirtyminen voisi tuoda noin 5 miljoonan vuosittaiset säästöt. Arvioinnin ja ohjelman viivästymisen vuoksi hyvinvointialueille on jo kertynyt arviolta 10 miljoonan euron lisäkulut, ja jokainen lisävuosi aiheuttaa noin 5 miljoonaa euroa lisää.

RSV-infektioon on suhtauduttava vakavasti. Pienillä lapsilla ja vanhuksilla RSV voi aiheuttaa vakavan alempien hengitysteiden tulehduksen, keuhkokuumeen tai ilmatiehyiden tulehduksen eli bronkioliitin. Keuhkokuume ja bronkioliitti voivat johtaa sairaalahoitoa vaativiin hengitysvaikeuksiin.

Kirjallinen kysymys KK 83/2026 vp

Jos Suomi haluaa käynnistää RSV-ennaltaehkäisyohjelman syksyllä 2027, rahoitus tulisi päättää jo vuoden 2026 budjettiriihessä ja THL:n arvio saada valmiiksi alkuvuonna 2027. Muutoin ohjelman aloitus siirtyy väistämättä myöhemmäksi.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus varata syksyn 2026 budjettiriihessä erillisen määrärahan RSV-ennaltaehkäisyohjelmalle, jotta rokotusohjelma voidaan käynnistää heti, kun THL:n arvio valmistuu?

Helsingissä 16.3.2026

Päivi Räsänen kd